

SLOVENSKI NAROD

Ima vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati peti vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Popoln preokret v Abesiniji

Po italijanskih poročilih so bili Abesinci povsod poraženi ter so dosegli Italijani odločilno zmago

Aden, 18. febr. AA. Agencija Stefani poroča: Po vesteh iz Desija je cesar, ki se slišal o porazu rasa Mulugeta, do bil silen napad gneva, nato pa je nastopila pri njem velika pobitost. Prav tako kakor proti rasu Desti, je cesar odredil, da se mu mora Mulugeta javiti, da bo nad njo izvršil obred prelomitve meča, in ga degradiral. Med abesinskimi četami v okolici Desije je zavladala prava panika. Nekateri oddelki so pospravili svoje šotore in odšli proti severu, dasi jim je cesar zapovedal, da ne smejo oditi.

New York, 18. febr. AA. Agencija Stefani poroča: Ameriški novinarji, ki so se vrnili iz Abesinije, so izjavili, da verujejo, da bo kmalu prišlo do upora proti cesarju Hailu Selasijeju in bi tako še pred deževnim vremenom prišlo do italijanske zmage.

Addis Abeba, 18. febr. AA. Havas poroča: Po poluradnem abesinskem pojasnjenju izviraj italijanski uspeh iz napada porazke Makale proti jugu, ki je bil pripravljen z ognjem iz topništva. V abesinskih krogih se ne zanika, da je Italijanom uspelo prodreti do Antala, ki je 30 km od Makale. Demantira pa se vest, češ da so zavladali v pokrajini Tembi-je. Trdi se, da bodo njihove čete ustavljene mnogo prej, predno bi mogle priti do Amba Alagija. Tu zastavljajo pot neprehodne planine. Demantira se tudi vest, da je Italijanom uspelo oddvojiti vojsko rasa Mulugeta od vojske rasa Seljuma.

Na drugi strani se poroča, da so abesinske čete na jugu prešle v borbo in je tam sedaj nastopila aktivna faza razvoja. Čete rasa Nasibuja in generala Grazianija se nahajajo ena proti drugi pri Naradiju in Ogadenu. Dve italijanski diviziji sta na poti v Ogaden. Poročajo, da nad Addis Abebo in okolico pada obilen dež. Polkovnik Giesli Smith je prišel v Addis Abebo iz Adana, da bi izvršil inspekcijo indijskega oddelka, ki straži kot garda angleško poslanstvo.

Najboljše abesinske čete poražene

Rim, 18. februarja AA. Agencija Stefani poroča: V komentarjih o veliki zmagi italijanskih čet v Enderti poudarjajo listi med drugim, da je premagani poveljnik abesinskih čet ras Mulugeta dejansko vrhovni poveljnik celokupne abesinske vojske. Abesinski cesar polaga vanj svoje največje upe. Ras Mulugeta je bil kot vojni minister vrhovni organizator abesinske vojske in vojne proti italijanskim kolonijam. Pod svojim poveljstvom ima najboljša četa, ki so dolro izvežbane in oborožene z najso-odobnejšim orožjem, posebno pa z velikim številom eksplozivnih krogel.

Spretna strategija maršala Badoglija

New York, 18. februarja AA. Stefani poroča: Tukašnji listi pripisujejo zmagi maršala Badoglija na severnem bojišču velik pomen. Med drugim poudarjajo, da je italijanski vrhovni poveljnik prišil s svojo spretno strategijo rasa Mulugeta, da je sprejel veliko bitko, ki se je končala s popolnim porazom Abesincev. Listi naglašajo tudi hrabrost, s katero se je izkazala v tej bitki fašistična divizija pod poveljstvom vojvode Pistoje.

Grof Ciano zopet na fronti

Pariz, 18. februarja AA. Havas poroča iz Asmare: Grof Ciano, minister za tisk in propagando in Starace, tajnik fašistične stranke sta prispela v Masau in sta takoj nadaljevala vožnjo z avtomobilom v Asmaro. Takoj po prihodu v Asmaro bo grof Ciano prevzel poveljstvo nad italijansko eskadrilo.

Katastrofa italijanskega bojnega letala

Pariz, 18. februarja AA. Posebni Havasov dopisnik poroča, iz Adis Abebe: Po abesinskih podatkih je strmoglavilo neko italijansko letalo blizu jezera Maika. Ubilo se je vseh pet mož posadke, med njimi tudi neki potnik. Pozneje so našli še šestega člana posadke, nevarno ranjenega. Letalo je bilo odneta o vse bombe, oboroženo, je bilo na s šestimi strojnimi.

Dezertacije askarov

Pariz, 18. februarja AA. Posebni Havasov dopisnik poroča iz Adis Abebe: Po

abesinskem uradnem poročilu je dezertiralo okoli 4000 domačinskih italijanskih vojakov, po večini iz Eritreje. Ti vojaki se zdaj nahajajo v britanski Keniji.

Spor med negušem in prestolonaslednikom

Rim, 18. februarja AA. Agencija Stefani poroča: Po vesteh iz Adis Abebe so izbruhnila med cesarjem Hailu Selasijem in prestolonaslednikom huda nesoglasja. Prestolonaslednika so po cesarjevem nalogu postavili pod nadzorstvo.

Navdušenje nad zmago v vsej Italiji

Rim, 18. febr. AA. Agencija Stefani poroča: V vsej Italiji vlada največje navdušenje zaradi velike zmage ki jo je izvojeval maršal Badoglijo južno od Makale. V teku večrajšnjega dne in danes so bile prirejene velike manifestacije po vseh italijanskih mestih. Meščani so v sprehodih korakali po mestu in vzklikali kralju in Mussoliniju. Od večerj naprej više po Mussolinijevem nalogu zastave na vseh javnih zgradbah. Rim izgleda tako kakor ob velikih narodnih

Dunajski general napoveduje poraz Abesincev

Dunaj, 18. febr. AA. Današnji »Neues Wiener Journal« objavlja članek svojega vojaškega urednika ki piše o najnovejši italijanski zmagi na severni fronti. Pisec članka meni, da se bo maršalu Badogliju posrečilo presekati glavne ceste in poti, ki so do sedaj dovažale živež in material četam rasa Seljuma in rasa Kase. Zato pravi pisec članka, da je verjetno, da bo abesinska vojska kmalu prišla v tragičen položaj.

praznikov. Na vseh privatnih hišah vise zastave. Tramvaji in avtobusi so okrašeni z zastavami.

Čestitke italijanskemu kralju

Rim, 18. febr. AA. Agencija Stefani poroča: Kralj je poslal maršalu Badogliju sledečo brzojavko: »Srečen sem, da lahko vam in hrabri vojski izrazim tople čestitke k sijajni zmagi.

Ostavka španske vlade

Danes bo vlada podala ostavko, da omogoči sestavo levičarskega kabineta

Madrid, 18. febr. AA. Reuter poroča: Menijo, da bo še v teku današnjega dne vlada g. Valadresa podala ostavko, da bo se na ta način omogočila sestava levičarske vlade.

Ostavke desničarskih visokih uradnikov

Barcelona, 18. febr. AA. Vojda policije in vladni delegat za Katalonijo sta podala ostavko. Vlada je sprejela njuno ostavko. Na njuno mesto je vlada že imenovala naslednike.

Gil Roblesu se toži po oblasti

Madrid, 18. febr. AA. Havas poroča: Vojda populistične stranke Gil Robles je izjavil časnika, da meni, da je dolžnost vlade g. Valadresa, da ostane na oblasti. Gil Robles je izjavil, da je pripravljen sodelovati z vlado desničarskega centra v primeru, če bi se v parlamentu našla možnost za tako kombinacijo. Rekel je, da bi po njegovem mnenju tudi monarhisti morali vstopiti v tako vlado.

Politični begunci se vračajo

Gibraltar, 18. febr. AA. Reuter poroča: Danes je prišlo semkaj nad sto uglednih Špancev, ki so morali bežati pod prejšnjim režimom. Med njimi je tudi en bivši notranji minister v Lerouxovi vladi. Pričakujejo še prihod drugih beguncev. Hoteli so že prepolni.

Upor v kaznilnici

Valencia, 18. febr. AA. Vavas poroča: V kaznilnici Iguellos je mnogo jetnikov napadlo ječarje, ko so izvedli za levičarsko

zmago. Upornikom je uspelo da z nenadnim napadom razorože nekaj ječarjev. Na dvorišču kaznilnice je prišlo do močnega streljanja. Uporniki so v kratkem času postali gospodarji jetnišnice.

Ko pa je guverner v Valenciji izvedel za dogodek v jetnišnici, je takoj poslal tja vojaštvo in civilno gardo, oboroženo s strojnimi. Ko je bil upor zadušeno, je bilo ugotovljeno, da je ranjenih 7 oseb, od teh pet hudo.

Hud poraz desničarjev

Madrid, 18. februarja. z. Podrobni vojni rezultati kažejo, da so doživeli desničarji nepričakovano hud poraz. Izmed dotedanjih 40 monarhistov se vrne v novi parlament samo 16, krščanski agrarci in neodvisni desničarji so popolnoma razbiti. Izvojen ni niti njihov voditelj Debelasco. Najhujši poraz so doživeli radikali Lerrouxa, ki so jim volilci odrekli zaupanje zaradi raznih finančnih skandalov, v katere so bili zapleteni voditelji te stranke. Število teh njihovih poslancev je padlo od 72 na 15. Med levičarji so najmočnejši socialisti Azana, ki bo najbrže sestavil novo vlado.

Angleški komentarji

London, 18. febr. AA. Velik del angleškega tiska sprejema z rezervno vesti o izidu španskih volitev. Delavski liberalni listi pa pozdravljajo ta izid volitev. »Daily Express« meni, da preti Španiji nova nevarnost boljše. »Daily Telegraph« pravi, da moramo zaleteti, da bi se Španija kmalu rešila iz notranjih borb. »Times« pišejo, da bo bodoča levičarska vlada lahko računala na simpatije v ostali Evropi, če bo znala pomiriti strankarske strasti in jih usmeriti v vestno politično delo.

Prevrat v Paragvaju

Komunistično rovarjenje je izzvalo državni prevrat — Uporniki so pregnali vlado

Buenos Ayres, 18. febr. AA. Havas poroča: Z meje prihajajo vesti, da so komunisti v Assomptionu poskušali izvršiti prevrat na ulicah. Prišlo je do borb. Vlada je v težkem položaju.

New York, 18. februarja. AA. Po vesteh iz Argentine se potrjujejo vesti o uporu v Paragvaju. Trdi se, da sta dva pehotna polka prešla k upornikom. Na ulicah prestolnice so v teku hude bitke.

Mexico, 18. februarja. AA. Po vesteh iz Jalpe je v tem kraju prišlo do hudih borb med levičarji in desničarji.

Pariz, 18. februarja. AA. Havas poroča iz Asunciona, da so uporniki gospodarji položaja. Vsak trenutek bo sestavljena nova vlada.

Buenos Aires, 18. februarja. AA. Reuter poroča: Po vesteh iz Assunciona je predsednik paragvajске republike zbe-

žal iz države. Od zjutraj naprej je zopet vzpostavljena telefonska zveza s paragvajsko prestolnico. Pričakuje se, da bo vsak trenutek objavljena vest o sestavi nove vlade. V teku upora je general Estigarribia, ki se je proslavil kot glavni poveljnik v vojni z Bolivijo, ostal z vlado, toda ni mogel obvladati upornikov, ker je na njihovo stran prešla večina prestolniške posadke. Na ulicah vlada od snoč naprej zopet red in mir. Argentinska vlada je poslala nekaj torpedov, da bi zaščitila nevtralnost Argentine v slučaju, če bi se državljanska vojna zavlekla.

Ojačenje angleške posadke na Malti

La Valetta, 18. februarja AA. S parnikom »Toscana« je prispel iz Velike Britanije bataljon pehoti za ojačenje angleške posadke na Malti.

Iz narodne skupščine

Včeraj je bila zelo viharna, a za poslance plodna seja — Današnja seja se dopoldne še ni pričela

Beograd, 18. febr. p. Včerajšnja seja narodne skupščine je trajala sicer samo dobre pol ure, bila pa je zato tako viharna, kakor doslej še nobena seja. V razpravi o raznih vprašanjih na predsednika skupščine je prišlo do tako strahovitih prepričev, da je bila seja najprvo prekinjena, nato pa odložena za danes. Do dnevnega reda sploh niso prišli. Opozicija je zagrozila, da ne bo dopustila nobenega dela, dokler njene zahteve ne bodo sprejete.

Danes bi se morala seja pričeti ob 10. dopoldne. Poslanci opozicije so bili sicer vsi prisotni, toda od vladne večine jih je bilo v dvorani le par. Ostali so se gneti okrog skupščinske blagajne, da dvignejo povišane dnevnice še za lansko leto nazaj. Predsednik skupščine je v svojem kabinetu imel posvetovanje s predsednikom vlade in nekaterimi vodilnimi člani JRZ. Razpravljali so o tem, kako bi ukrotili opozicijo. Ob pol 12. se seja še ni pričela.

Banovinski svet

Proračun kmetijskega oddelka

Dopoldne ob 9. se je začela druga seja banovinskega sveta. Na dnevnem redu je bilo poročilo o delovanju kmetijskega oddelka in o njegovem programu v novem proračunskem letu, veterinarsko poročilo, poročilo odseka za urejanje hudournikov in poročilo komisije za agrarne operacije v Ljubljani.

Poročilo kmetijskega oddelka je prečital načelnik inž. A. Podgornik. Razvoj kmetijskega gospodarstva v naši banovini so lani še vedno zelo močno ovirale slabe gospodarske razmere. Zadožitve kmetijskih posestev je še celo naraščala, primanjkoval je kredit zaradi kmetijske zaščite in nelikvidnost denarnih zavodov je onemogočala vsako večjo sistematično akcijo. Zaradi sorazmerno nizkega proračuna banovinska uprava ni mogla zasnovati in denarno podpreti obsevnih večjih akcij za napredek kmetijstva, vendar je pa dosledno izvajala kmetijsko pospeševalni načrt. Mnogo je storila za kmetijsko izobrazbo. Kmetijski pouk je tesno združen s kmetško vzgojo. Prirejenih je bilo več tečajev v kmetško - gospodinjstvo nadaljevalnih šolah, ki jih je bilo 133, in sicer 72 kmetško in 61 gospodinjstvo - nadaljevalnih šol, je bilo 3162 rednih učencev in učenk. Kmetijska predavanja je poslušalo 7900 izrednih učencev, tako da je nadaljevalno šolstvo zajelo lani nad 11000 odrasle kmetijske mladine. Potujočih kmetijsko gospodinjstev tečajev je bilo 21 in obiskovalo jih je 396 deklet.

Pri pospeševanju živinoreje so posvečali največjo pozornost selekciji govedi. Vseh živinorejskih edinic je 124 s 5697 član.

Pospeševanje ovčevreje je bilo doslej prepuščeno Društvu rejcev malih živali. Za posebno važno nalogo pospeševanja kmetijstva štejejo ureditve gnojišč. Doslej je bilo urejenih okrog 4200 gnojišč. Letos nameravajo narediti okrog 400 gnojišč.

Pri pospeševanju vinogradništva banovina žrtvuje največ za zatiranje samorodnic ter porabi za to nad tretjino sredstev. Prirejena so bila številna vinarska in kletarska predavanja ter tečaji. Kletarska nadzornika sta pregledala 1142 obratov. Obsodbe po vinemskem zakonu je sodišče izreкло v 58 primerih.

Na banovini se dobro zavedajo, da je sadjarstvo ena najpomembnejših panog kmetijstva, zato je tudi lani podpirala sadjarje pri vseh prilikah. S podporo ministrstva je banovina ustanovila v 14 srezih 14 postaj za zatiranje sadnih škodljivcev na drevec.

Mnogo je banovina lani storila za združništvo in kmetijske organizacije. Delila je podpore mlekariskim obratom in zadrugam, strojnim zadrugam za nabavo orodja, za selekcijo goveje živine je pa podprla 6 selekcijskih zvez z denarno podporo.

Letos imajo v programu ustanovitve kmetijske šole na Gorenjskem. Glede mlekarške šole v Škofji Loki bo banovina ukrenila, da jo bo prevzela država.

Veliko pozornost bodo posvečali v naprej o ovčevreji, saj je v naši banovini okrog 50.000 ha zemljišč, ki se lahko uporabijo za pašnike. Pospeševali bodo rejce ovce jezersko-solčavske pasme ki je v državi med najboljšimi. Banovina bo kupila na leto okrog 300 ovnov in 100 ovac, ki jih bo dobavljala rejcem po znižani ceni. Za ureditve gnojišč bo letos banovina prispevala 500.000 Din. Uredili bodo sadne nasade v gospodarsko pasivnih krajih.

O veterinarstvu je poročal referent dr. Stegu. Prispevki za veterinarsko delo od občin so bili zelo neredni in so občine ostale celo dolžne. Položaj subventiviranih veterinarjev je bil zelo neugoden in so zaradi tega mnogo opustili to službo in si zagotovili existenco v drugih banovinah. 25 državnih veterinarjev je imelo ogromno uradnega posla pri zatiranju kužnih bolezni. Banovina bo nastavila banovinske veteri-

narje kot uradnike, ki bodo lahko napredovali do VI. skupine. Imeli bodo velik delokrog ter bodo morali pomagati kmetu tudi če ne bo mogel plačati zdravljenja.

Sledilo je poročilo oddelka za gozdarstvo, referenta inspektorja ing. Šivica.

Poročilo o Komisiji za agrarne operacije je podal referent g. dr. Lukan in sicer zelo izčrpno.

Banovinski finančni referent ban. sv. g. Božić je nato podal podrobni proračun Kmetijskega oddelka, ki znaša skupno 11.251.598 Din. K poročilu Kmetijskega oddelka je ban otvoril debato, za katero so se prijavili skoraj vsi navzoči banški svetniki in sicer 33. Pred debato pa je g. ban odredil kratko pavzo. Debata okrog poslovnega poročila Kmetijskega oddelka bo trajala predvidoma do 14.

Obrtniki pri finančnem direktorju

Ljubljana, 18. februarja pri finančnem direktorju g. Sedlarju obrtniška deputacija. Deputacija je vodil predsednik g. Josip Rebek, v njej pa so bili zastopniki Obrtniških združenj: gg. Iglič, Špetič in Hribar iz Ljubljane, dalje en zastopnik obrtnikov iz Kranja in šest iz Bohinja pod vodstvom g. Tomaža Godca. Deputacija je prosila g. finančnega direktorja naj se ustavi jo rušeni obrtnikov ter ublaži stopnec pri prisilnih prodajah.

Kralj Boris v Beogradu

Beograd, 18. februarja AA. Sreči je Nj. Vel. kralj Boris z Nj. kr. Vis. knezom namestnikom Pavlom in Nj. kr. Vis. knezom Olgo obiskal Nj. Vel. kraljico Marijo in ostal pri njej na večerji.

Podražitev mesa na Hrvatskem

Zagreb, 18. februarja o. »Jutro« je že poročalo, da so hrvatski kmetje povišali cene živine na zagrebškem sejmu za 20 do 30 odstotkov in po tej ceni tudi prodajali svojo živino. Sedaj so mesarji na Hrvatskem razen v Zagrebu povišali cene mesa za 2 Din. Dosedanje cene mesa so bile 6, 8, 10 Din.

30 ljudi zgorelo v kinematografu

Valparaiso, 18. februarja AA. Tu je strahovit požar uničil prostore italijanske kinematografske družbe. Najmanj 30 oseb je mrtvih.

Vremenska poročila

z dne 18. februarja
Bistrica-Boh. jezero po stanju danes: 2 C, pooblašilo se je, megleto, snega v dolini ni. Poljuka po stanju 17. t. m.: —1 C, oblačno, mirno, 100 cm mokrega snega. Smuka dobra. Kranjska gora-Rateče po stanju danes: —3 C, barometer se dviga, pooblašilo se je, mirno, 25 cm srenja. Vršič, Krnica, Tamar po stanju danes: 80 cm srenja, Smuka idealna. Kofec po stanju 17. t. m.: —5 C, pooblašilo se je, 100 cm podlage, smuka dobra. Poljevo: 4 C, oblačno, sneg večinoma že skopnel. Pohorje po stanju danes: Mariborska koča-Pohorski dom: —2 C, pooblašilo se je, mirno, 25 cm srenja. Senjorjev dom: —1 C, pooblašilo se je, mirno, 96 cm srenja, smuka dobra. Peča po stanju danes: —3 C, pooblašilo se je, mirno, 135 cm snega, srenj, smuka dobra.

Borzna poročila.

Inozemske borze.
Carih. 18. februarja Beograd 7.-, Pariz 20.215, London 15.08, New York 302.50, Brusel 51.55, Milan 24.30, Madrid 41.90, Amsterdam 207.75, Berlin 122.85, Dunaj 57.05, Praga 12.68, Varšava 57.775, Bukarešta 2.50.

Prekrasna romanca iz dunajskega glasbenega življenja!
Mičiko Meini
 soprog veldindust. Julija Meina,
 znamenita umetnica Japonka
 Albert Basermann, Hans Jaray in Oskar Karlweiss

JUTRI PREMIERA V KINU UNIONU

Poslednja ljubezen

Sodeluje orkester dunajske filharmonije!
 Pesni komponiral RICHARD TAUBER
 Moja trojina dunajske filharmonije!

Kam z Vajeniškim domom

Waldherrejeva hiša v Beethovnovi ulici nikakor ne odgovarja temu namenu

Ljubljana, 18. februarja

V Ljubljani iščemo prostore. Prostore za mestno bolnico, prostore za Vajeniški dom, prostore za neboljano dečo, ki hodi in prosi po ulicah. Včeraj popoldne se je vršila izredna seja odbora Občrniškega društva, da se pojasni položaj, v katerem se je znašlo društvo zaradi odpovedi prostorov Vajeniškega doma v šentpeterski vojašnici. V omenjenih prostorih namerna mestna občina namestiti bodočo mestno bolnico, ki mora biti urejena že pred 1. aprilom. To pa zato, ker je v Ljubljani, kakor že stokratpovdarjeno, prepotrebna razširitev bolnice in pa zato, da se mestna občina izogne plačilu anuitet v znesku Din 800.000.- za splošno državno bolnico, ki bi jih morala sicer plačati po zakonu. Oprema prostorov Vajeniškega doma v šentpeterski vojašnici je stala Občrniško društvo okrog 200.000 Din, obenem pa veliko dela in žrtve posameznikov, zlasti pa kuratorja. V domu je zdaj okrog 90 vajencev in so vsi dobro preskrbljeni, pri tem pa za mal denar. Sploh vlada v domu vzoren red. V zavodu obstaja lutkovno gledališče, prireja se mladinske igre in so dvakrat tedensko predavanja, ki vplivajo vzgojno na naš občrniški naraščaj. Ne gre torej, da bi tak socialna ustanova kratkoma prenehala obstajati.

Občrniško društvo ima z mestno občino pogodbo za brezplačni najem prostorov za dobo 20 let, vendar pa je pogodba odpovedljiva glede prostorov na eno leto. Mestna občina je ponudila Občrniškemu društvu na podlagi razgovorov prostore za Vajeniški dom v Waldherrejevi hiši v Beethovnovi ulici. Odborniki Občrniškega društva s predsednikom g. Rebecom so si ogledali hišo in prišli do zaključka, da ta zgradba

absolutno ne odgovarja potrebam Vajeniškega doma. Hiša je brez dvorišča, brez dvorane, vobče so prostori pretesni, kuhinja je nekeje v podstrešju in nemogoče je namestiti primerne kopalnice. V hiši bi bilo prostora k večjemu za 40 vajencev. Povrh vsega pa je v hiši tudi mešanska šola, ki se bo tudi upirala zapustiti poslopje sredi šolskega leta.

Odbor je iskal prostorov tudi drugod v mestnih hišah, nikjer pa ni našel pripravljenih, kakor jih ima sedaj v šentpeterski vojašnici. Občrniško društvo seveda nikakor ne nasprotuje misli ustanovitve mestne bolnice, zato je pripravljeno na žrtve, ki pa ne smejo iti na račun vajeniškega doma. V javnosti se mnogo razmišlja če so prostori v šentpeterski vojašnici za bolnico vobče primerni. Res je, da je bolnica v teh prostorih zamlajena samo za prehodno dobo, treba pa je zopet premisliti, če kaže v take prostore samo za nekaj let investirati težke stroške. Tudi so že zdravniki izjavili, da bi prostori ne odgovarjali namenu in to iz najrazličnejših vzrokov. Kar se tiče mestnih hiš bi edino kazalo namestiti bolnico v hišo na Tyrševi cesti, kjer je sedaj milnica. Tamkaj pa je 12 strank, ki bi se govorilo tudi upirale izselitvi. Odbor Občrniškega društva je na včerajšnji seji sklenil, da če bo nazivlje vsem mogočim pomislekom prišlo do namestitve nove bolnice v dosedanjih prostorih vajeniškega doma, predlagati odstop hotela Tivolijski za iste svrhe. V hotelu stanuje zdaj več ruskih emigrantov, za katere bi se morali poiskati stanovanjski prostori kje drugje. Adaptacija omenjenih prostorov za Vajeniški dom ne bi povzročila prevelikih stroškov in bi stavba popolnoma ustrezala svrham.

Razvoj in organizacija telegrafa

Predavanje strokovnjaka za elektrotehniko univ. prof. ing. Osane na ljudski univerzi

Ljubljana, 18. februarja

Snoenje predavanje na ljudski univerzi je bilo najbrž najzanimivejše v tej sezoni. Čeprav bi marsikdo tega ne pričakoval po samem predmetu. Predaval je univ. prof. ing. M. Osana, strokovnjak za elektrotehniko, ki je pa znal prikazati predmet tako zanimivo in razumljivo, da lahko stavimo njegovo predavanje za zgled marsikateremu strokovnjaku. Nekateri namreč predavajo le sami zase in jim je vseeno, če jih kdo razume ali ne. Škoda, da udeležba ni bila lepša, kajti tako ilustrativna predavanja so v Ljubljani redka.

Zgodovina brozjavljanja je stara skoraj prav tako kakor zgodovina človeškega rodu. Seveda pa v starem veku brozjav ni bil to, kar je danes. Začetek hitrega javljanja vesti je zaznati kresov, ki so se go posluževali tudi naši predniki v turških časih. Toda že stari Grki so javljali vesti tako ter je bilo dovolj kresov, da so razglasili padece Troje po vsej državi. V Afriki je pa se zdaj v rabi akustični telegraf, leseni bobni. Že od njega dni je opravljal brozjavno službo golob kar čitamo tudi v sv. pismu, o vesoljnem potopu, ko je golob prinesel v Nočovo barko zeleno vejico. Brozjav v sedanjem pomenu besede se je pa rodil šele po francoski revoluciji, z izumom Chapppeovega optičnega brozjava. Na vsakih 8 km so bile postavljene postaje z optično pripravo. Pri sprejemu so si pomagali z daljnogledom. Ta telegraf je konkuriral uspešno električnemu celo do l. 1842. Razvoj nauka o elektriki je pa prinesel tudi električni brozjav. Začetki segajo že v l. 1746, ko so skušali javiti vest po žici in prikazati s Preskakovanjem električnih isker posebne znake. Pozneje je bilo nešteto podobnih poskusov, toda niso imeli pravega praktičnega pomena. Šele z galvanskim tokom so začeli pravi razvoj telegrafa. L. 1809 je uporabljal Šömmerring razkroj vode za električni galvanski telegraf. Tedaj je bilo potrebno za prenos abecede še 27 žic. Poslej so se izumi zelo naglo vrstili. Kmalu so začeli uporabljati za telegrafiranje odklon magnetne igle. Elektromagnetni aparati so izpopolnili vse dotedanje poskuse. Prvi takšen aparat je bil izumljen l. 1836, torej šele pred 100 leti. Da telegraf obdaja stoletino, ljudje v splošnem ne vedo, čeprav so zelo navdušeni za razne jubileje. Prvi Morsejev aparat izvira iz l. 1840. Čez 6 let so začeli ta aparat uporabljati za železniško službo in brez telegrafa si skoraj ne moremo misliti razvoja železniškega prometa. V naše kraje je prodrl telegraf hkrati z železnico. Ljudje so si izum seveda razlagali po svoje. Kako, nam je pokazala slika: mož obeha na brozjavne žice skornje, ob brozjavnem drugu pa poslušaj zajeckaj pojo žice, da bo lahko zbežal pred lovci.

Brozjav se je neprestano izpopolnjeval in razvoj se ni povsem zaključil. Zdaj že lahko oddajajo brozjavno celo časopisne strani (prenos slike), in sicer celo stran v 2 minutah. Morsejev aparat je lahko oddal v eni uri 30 brozjav po 20 besed z dvema uradnikoma, Siemensov najmodernejši aparat pa odda v eni uri 280 brozjav (18 uradnikov). Najnovejši aparati so zelo podobni pisalnemu stroju in z njimi zna kmalu manipulirati telegrafisti, ki je večje pisanja na pisalni stroji, dotim bi bilo treba za manipuliranje s prejšnjimi aparati ogromno vaj. Takšnih strojev imamo tudi že v Ljubljani za krajšo progo. Zadržaj leta so tudi

izpopolnili zvočno telegrafijo po izumu kabeleke telefonije.

V začetku je telegraf služil samo dvorom, vladam, vojaštvu in železnici. L. 1849 je pa bila sklenjena telegrafna konvencija med Avstrijo in Prusko, kar pomeni, da stopa telegraf v službo javnosti. S prvimi telegrafskimi kongresom l. 1875 je bila sklenjena mednarodna pogodba, ki je v glavnem v veljavi še zdaj. Ustanovljena je bila svetovna telegrafna zveza s sedežem v Bernu. Razen državnih telegrafskih uprav obstajajo tudi zasebne družbe, zlasti v Ameriki. Države računajo za prenos, odnosno sprejemanje brozjav izvestne prispevke, medsebojno različno. Enota je pa beseda, ki ne sme vsebovati več kakor 15 črk. Valuta je zlata. Posamezne države obračunavajo med seboj vsak mesec. Vse spremembe, določbe itd. je treba javljati v Bernu. Delegati svetovne telegrafske službe se sestajajo vsaka 4 leta na konferencah. Dub, ki vlada v organizaciji svetovne telegrafske službe, je v pravem pomenu besede mednarodna in neki delegat je dejal na konferenci, da bi zavladal na svetu takoj mir, če bi vladali telegrafisti.

Predavatelj je pokazal mnogo slik, ki jih je znal tolmačiti res nazorno, da je lahko vsak spoznal bistvo tudi najbolj kompliciranih telegrafskih aparatov. Škoda, da ni takšnih predavanj več, kajti služijo najboljše namenu ljudske univerze.

Kdo se je ubil?

Zidani most, 17. februarja.
 Poročilo o smrtni nesreči z dne 15. in 17. t. m. je netočno. Dolinšek in Lenardič sta k sreči še vedno živa ter imata samo prasko po životu. Smrtno se je ponesrečil le g. Marinič, sadni trgovec iz Zagreba. Tudi ostalo poročilo je netočno.

Tovorni avto je šofiral g. Dolinšek. Ignac Poleg njega pa sta sedela še njegov brat Karel, sadni trgovec g. Lenardič in njegov prijatelj g. Marinič. Sledeči je odposlal jabolka v Zagreb. Hoteli priti čim prej domov, je prisedel v avto, kar je postalo zanj usodno.

Ko je avto vozil po cesti ob Savinji proti Zidanemu mostu, sta hipoma ugasnila oba reflektorja. Da ne bi zavozil v strmino, je šofer g. Ignacij Dolinšek okrenil avto v levo smer ter vozil kakih 5 do 7 metrov po živi cestni meji. Slednji je pa avto zadržal po savinjski škarp v vodo ter se najmanj trikrat prevrnil.

Posledice katastrofe niso izostale. Izpod ruševin so potegnili smrtno ponesrečenega sadnega trgovca g. Mariniča, dotim je sunek vrgele g. Karla Dolinška v valove Savinje, s katerimi se je boril sredi noči v popolni temi na življenje in smrt. Slednji je ga rešil brat Ignacij ter ga potegnil vsega premraženega iz vode.

Pokojni trgovec g. Marinič je bil po komisijem pregledu in po naročilu sreskega sodišča v Laškem prepeljan v mrtvašnico na pokopališče v Loko pri Zidanem mostu, kjer so ga včeraj pokopali.

Avtopojedilek g. Dolinšek ima znatno škodo na avtomobilu. Enako tudi sadni trgovec g. Lenardič, saj mu je odnesla Savinja skoraj vsa jabolka.

Kdo je zakrivil nesrečo? Nedvomno je, da šoferja ne zadene nobena krivda. Zaradi sta pregoreli in ker je cesta silno oz-

ka, je nesreča hotela, da je zadržal avto po strmini navzdol. Zato naj bi poskrbeli odločujoči čim hitreje, da se cesta na prelazu med Zidanim mostom in Rimskimi toplicami malo razširi, kar bi bilo v interesu tujskega prometa.

Vigred se povrne

Cerklje, 18. februarja
 Nešteto ljudi je spremljal na zadnji poti k večnemu počitku ubrani naprev prelepe nagrobne pesmi, ko jo je skomponiral znani in zaslužni solnik Andrej Vavken, 30letni župan in ustanovitelj pošte v Cerkljah.

Danes popoldne pa je pozdravil zadnjikrat njegovo ljubljeno ženo gospo Evgenijo Vavken, ko so težke grude črne prsti padle na njen vočen, tesen domek. Dolga žalostna povorka, kakršne že dolga leta ni vde la cerkljanska občina, je spremljala pokojno gospo. Sprejaj solska mladina z vencom iz rododendrona, resja, ki ga je pokojnica nad vse ljubila in drugih domačih zgodnopoladanskih cvetic, za solsko mladino ugledni občani, in venci, venci. In potem gospa. Za gospo žalujoci najbližji in nato spet mladina. Mladina, ki ji je bila gospa tako zelo naklonjena.

Gospa Evgenija Vavken, ta zlata dobra vzorna oboževana mama stara mama, žena plemenitega značaja, blagega srca, ki je živela le za svojo družino, svoje otroke, res je ob zvokih »Vigreda« pokopala troje svojih otrok, tem večja je bila ljubezen, ki jo je pronesla na ostale.

Svojega moža Andreja Vavkna je gospa preživela za celih 38 let. Po njegovi smrti leta 1898 je prevzela po njem ustanovljeni poštni urad in ga vodila skozi vsa leta vzorno.

Ko so prišli z zakonom starejši predpisi, se je v 50 letu starosti, ko se drugi pripravljajo za pokoj, podvržla ponovnim strogim izpitom in jih uspešno izvršila ter si tako obdržala pravico do poštnega uradovanja.

Tako jo je vseh dolgih 38 let poznala vsa velika cerkljanska in sosednje fare, kot blago dobro pošteno gospo.

Za ženo, katere dom je bil še pozimi zelen gal poleti cvetoč gal, toliko je ljubila cvetje, žalujoci poleg otrok gospoda Evgena Vavkna gimn. prof. v Mariboru in hčerke gospe Ane inženir Petročnikove ter njenih družin v globoki žalosti dobine: Lapajne, šol. uravritelj v Cerkljah, Naglič, Rožič in Kečnik gim. profesor v Kranju.

Preblogo mamino srce, zasuto s cvetjem ljubezni počivaj mirno v večnem snu.

Medenski mostič rabi streho

Medno, 17. februarja
 Redek je že Ljubljancem, ki bi se ne poznal mične vasice Medno z njeno prelepo okolico v podnožju Smarne gore. Tu se prvič srečamo s občerkno planino, našo bistro Savo. In baš Sava je, ki daje tej pokrajini svoj poseben nadih in jo napravljata tako privlačno. Široko raztegnjena prav gorensko bahava se nosi ob malem otočku da idiličnih mlinskih koles na obeh bregovih, pa se spet stane za trenutek v nagli brzini pod novim mostičem, nato pa kaj umiri in razljuje vsa resna ob večjem otoku, dolji proti Ljubljanskemu polju. Nikjer več ni tako živahna, tako mladostno razposajena, kakor prav tu v Mednem, da se je človek kar nagledati ne more.

S postajice v Mednem smo dobili najbližji dostop k Sv. Katarini preko Golega brda. Zadnja leta, odkar se je smučarstvo tako razmahnilo, pa smo že mogli ugotoviti, da je ta postajica mnogo premajhna za tiste dolge procesije smučarjev, ki čakajo ob nedeljah večernega vlaka. No, pa to še ni taka pomanjkljivost, da bi že izživala po razširjenju tiste skrolne čakalnice. Saj se za pravega smučarja prav za prav niti ne spodobi, da bi rinit pod streho, razen tam, kjer beg roko ven moči. Na postaji v Mednem pa mu še ni zrasla in mu najbrž tudi ne bo, dokler bodo Martánov oči, še bolj pa Martánova mama znali tako imenitno streči svojim gostom tako na koncu vasi. Morda pa res še kdo ne ve, kje je to pri Martánu. Kar v Cimmanovi veži vprašajte, pa vam bodo prav radi pokazali. In če ste že marelo zaprli, je ne bo treba več odpirati.

Imamo pa v Mednem drugo, vse bolj važno potrebo, s katero bi ne smeli nič več odlašati. To je potreba po strehi na našem mostiču. Kakor smo ga skoro nedavno dobili in si odprli z njim najkrajšo pot tudi na Smarno goro, tako nam lahko kaj hitro propade, ako ga ne bomo kmalu zavarovali proti vremenskim neprivlačnostem, ki jim je zdaj izpostavljen. Ograda mosta je bilo sicer lani prepojeno s kerbolinejem, kar pa ne zaleže mnogo, ker so se pokazale v lesu tu pa tam že večje razpoke, v katere nemoteno vdira vlaga. Ker ima Prometno društvo Medno-Tacen, kateremu so imamo zahvaliti za to udobno komunikacijo, še vedno težak dolg na svojih plečih, od njega pa še ne moremo zahtevati, da si naprta še novo breme. Tu bi morale pristojni na pomoč pristojne občine, ki jim društvo itak namerava izročiti most, čim bo prosto svojih obvez. Pa tudi banovina bi morala dati svoj delež, saj je mostič važen tudi za splošni tujski promet. S primerno leseno streho in opazem bi se ohranil najmanj dvema generacijama, pridobil pa bi vrhu tega tudi mnogo na svoji slikovitosti. Želimo le, da bi se to prav kmalu zgodilo, če le mogoče. Še letos, v zadovoljstvo vsem, ki hodijo tu preko Save.

Po trgovinah sta kradla

Ljubljana, 18. februarja
 V Ljubljani se ne udeležujejo samo domači poklicni in priložnostni tatovi, marveč prihajajo k nam tudi tuji. Ti so se posebno drzni. Posebno podjetni so bili ti tatovi, ki so največkrat prihajali iz savske banovine, po ljubljanskih trgovinah.

Uprava policije je baš te dni prejela zaporedoma več ovadbe raznih trgovcev, da je zmanjkalo zdaj tu, zdaj tam, manufakturno blago in sicer vedno ob času, ko so bili v trgovini hrvatsko govoreči ljudje. Vsaka tatvina je bila seveda odkrita šele ko so neznanci že odšli in imeli dovolj časa pobegniti iz okolice trgovine, ali pri večjem plenu tudi že iz mesta. Končno pa so se le ujeli. Trgovci, ki so informirali drug drugega, so postali pozornejši in dva spretna tatova sta že v zaporu. Sta to Franjo Toplak, 28 let star tesar iz Kustošije pri Zagrebu in 32 letna Marija Sobat, delavka iz Zagreba. Policijski organi so ju izsledili v veži hiše v Wolfovi ulici, kamor sta se umaknila, ko sta popreje poskušala srečo po trgovinah na Mestnem trgu. Pri njima so našli kovčeg, v katerem je bilo 6 kosov manufakturnega blaga, ki izvira iz tatvin v mestu.

Uprava policije, ki ima že oba zabeležena v kriminalnih arhivih, je uvedla strogo preiskavo. Toplak in Sobatova sta imela najbrž še pomagace, ki jim je pa policija že tudi za petami.

Vomilec pod ključem

Kranj, 17. februarja
 V pisarno elektrarne Mayr in drug so se zadnjega pol leta vloni vrstili drug za drugim. Sicer je bil eden izmed vlonilcev, Ceh Kaplan Vileslav prijet že pri prvem poizkusu vlonja, ravno, ko je z vitrihom odpiral vrata, Kaplanu, ki je bil te dni pred ljubljanskim sodiščem obojen, se ni posrečilo izvesti drzne namere. Nekoliko več sreče pa je imel drug vlonilec, ki je v nedeljo zvečer že četrtič vlonil v pisarno. Pri prejšnjih obiskih je nakradel nekaj denarja, vlonil je pa bil tudi prepreden. Na dvorišni strani je v lesenem oknu izrezal že precej veliko luknjo, ko ga je služkinja g. Mastenove preopadla. Vrnil pa se je potem še trikrat in ker so pazili manj, so ga četrtič tudi opazili, ko je bežal ter prepoznali. Bil je namreč domači vajenec, ki je doma iz Kranja. Bil je aretiran in je pri zaslišanju priznal in poiskal vse vlonje. Povedal, da je to pot hotel ukrasti števce.

Istotako so tatovi zadnji čas večkrat vlonili v »Eremitažo« g. Pavla Mayrja v Strabčji dolini in odnesli različne predmete. Mora se pa reči, da so varnostni organi v Kranju pridno na delu in da se jim posreči vedno vlonilcev prav hitro spraviti pod ključ. Skoro vse tatvine lanskega leta so bile jojasnjene, storile pa prijeti.

Slovenci v Ameriki

V Jolietu sta se poročila vdovec Lojze Hotuje in vdova Terezija Vidic. Pred tremi leti se je poročil Hotujev sin Janez z Vidicevo hčerko Lojzko, pred poldrugim letom pa Janezov brat Avgust z drugo Vidicevo hčerko Angelino. Kamor sta šla sinova, pojdem pa še jaz. — Je dejal Hotujev oče in zaslužil Vidicevo mater.

V Buffalu je Franc Jerman, tako nesrečno padel, da je kmalu podlegel težkim poškodbam. Star je bil 62 let, v Ameriko je prišel kot 18 letni mladenič. Zapuša štiri hčere in dva sinova. Zrtev avtomobilske nesreče je postala Ana Mežarič, stara 25 let, rojena v čikaškem predmestju Park Ridge. Njena mati se piše Terezija Vogrinc in živi v La Sallu.

V Clevelandu so umrli Gregor Mammorščič, star 54 let, doma z vas Zjanje pod Novim gradom Janez Dolmin, star 42 let, doma iz vasi Globel, fara Dražica in Frančiška Novak roj. Krašovec, stara 40 let doma iz vasi Dane pri Starem trgu. V Pueblu je umrl Janez Prijatelj, star 51 let, doma iz Kompolja pri Dobrem polju. Zvečer je bil še zdrav in pripravil se je na delo, drugo jutro je bil pa že mrtel. V kraju Kitzmülle je pobrala dolga težka bolezen Antona Smrdela. Pokojnik je bil star 59 let, doma iz Trnja pri St. Petru na Krasu. V Jolietu je umrla Ferdinanda Stalcer, slovenska redovnica in učiteljica, doma iz Gorencev pri Semiču. V Calumetu je umrla Marija Svetič stara 72 let. V Detroitu je umrl Janez Puhek, star 73 let, doma iz okolice Cronmaja, v Trinidadu je umrl Franc Jeršek, v San Francisku so umrli Janez Guštin, star 56 let, doma iz Gornje Lokavice pri Metliki, Jakob Skala, star 73 let, doma iz Semiča, in Kristina Svetič, stara 46 let doma iz Dragatuša.

Naše gledališče

DRAMA

Torek 18.: Zaprt.
 Sreda 19.: Tuje dete. Izven. Globoko znazane cene od 24 Din navzdol.
 Četrtek 20.: Gosposki dom. Premiera. Red Četrtek.
 Petek 21.: Ob 15. Vesela božja pot. Dijaška predstava. Cene od 5 do 14 Din.

OPERA

Torek 18.: Katarina Izmajlova. Red C.
 Sreda 19.: Ples v Savoju. Red Sreda.

Četrtek 20.: Carmen. Red B.

Petek 21.: Zaprt.
 Sobota 22.: A propos, kaj dela Andula? Premiera. Izven.

»A propos, kaj dela Andula?« Bomo zvedeli v soboto 22. t. m. v opernem gledališču, ko se bo ta v resnici izvrstna češka opereta prvič vprizorila. Glasba je prava jaz-z-glasba; napisal jo je znameniti češki operni skladatelj Weinberger. Povsod, kjer se igra, je izredno priljubljena. V Pragi so jo igrali nad tristo krat, pri nas se izvaja le v Zagrebu in to do jeseni dalje po parkrat na teden. Delo študirajo režiser Zupan, baletni mojster Golovin in kapelnik Raha. Opozarjamo na premiero na pustno soboto.

Beležnica KOLEDAR

Danes: Torek, 18. februarja katoličani: Simeon, Dobrana.

DANASJNE PRIREDITVE
 Kino Matica: Intimni svet.
 Kino Ideal: Ljubezen na zapoved.
 Kino Sloga: Izgubljeni sin.
 Kino Union: Zvoki mladosti.
 Kino Šiška: Himna ljubavi.

Touring klub predavanje glavnega urednika g. Zupančiča o lanskem potovanju z avtobusom iz Ljubljane v Bruselj ob 20. v Delavski zbornici.

Jugoslovensko - belgarska liga predavanja prof. Jana Sedivca o belgarski književnosti ob 20. v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev (dvorišče).

DEZURNE LEKARNE
 Danes: Mr. Bakarič, Sv. Jakoba trg 9. Ramor, Miklošičeva cesta 20. Gartner, Moste-Zaloška cesta.

Iz Zagorja

— V znamenju steneje. Občinska uprava je ukinila vsakodnevno uradovanje svoje ekspoziture na Lokah iz razlogov stedenje. Uradni dan bo odslej samo ob srečah s poslovanjem od 14.—17. ure.

— Zaščitenje cepilne proti sklatinki in davici je, z izjemo par otrok, končano. Prvotno vzemirjenje in nezaupljivost se je pogojevalo, ker so vsi cepilnici trikratno cetejv prav dobro prestali, ki razen manjše vročine ter nekaj oteklin ni zapustila nobenih slabih posledic. Pač pa se bodo v bodoče pokazale dobre posledice v zmanjšanju ali pa celo popolnem prenehanju sklatinke in davice, ki sta vsa leta sem razsajali ter zahtevali tudi smrtno žrtve med mladino. Vsega je bilo cepilnih nad 1000 otrok v starosti od 2 do 10 let.

— Zdravniška vest. Priljubljeni zdravnik dr. Tomo Zarnik je obolal. Za čas njegove bolezni, ki ni resnejša, ga za okolišni urad nadomestuje dr. Slavko Grum, za bratovsko skladišče pa dr. Kajžel iz Ljubljane.

— Premestitve. Z zagorske šole je v Prežganje nad Litijo premesčen učitelj g. Bogomir Jereb, s topiške šole pa v D. M. pri Ljubljani ga. Zornova Leopoldina, slednja na lastno prošnjo. Na zagorsko šolo pa je prišel s št. Gotharda učitelj g. Guna Vinko, na njegovo mesto pa je šla z zagorske šole učiteljica gđ. Šitnik Anica.

— Občni zbor krajevnega odbora RK bo v sredo ob 19. uri v mali dvorani Sokolskega doma.

— Sokolski oder vprizori prve dni marca sijajno veseligr »Skandal pri Bartoletovih« v izvrstni zasedbi in v novi inscenaciji. Opozarjamo na to delo, ki je zlasti v Ljubljani doseglo v pretekli sezoni velik uspeh na šentjakobskem odru.

— Sejem v Zagorju. V ponedeljek je bil pri nas živinski in kramarski sejem. Trgovci so pripeljali precej blaga. Radi šla, boga vremena snežnega meteža pa kmetje niso mogli prignati toliko živine, kakor običajno. Prevladovala je zlasti goveja žilvina. Prihodnji živinski in kramarski sejem bo v četrtek pred cvetno nedeljo, t. j. 2. aprila. Lanski na novo uvedeni sejm so nam že v začetku pokazali, da so dosegli prav dober uspeh, akoravno še niso bili objavljeni v koledarjih. Sejmi so bili dovolj obiskani in letos lahko računamo, da se bo obisk istih še povečal. Radi ugovorov tukajšnjih trgovcev bi bilo želeli, da se zadeva z njimi uredi ugodno s strani občine in sicer tako, da se težko priborjena gospodarska pridobitev radi malenkostnih nasprotij ne obrni, temveč da jo vsi gospodarski krogi podoro.

RADIO

Sreda, 19. febr.

12: Ura slovenskih pesmi (plošče).— 12.45: Vremenska napoved, poročila.— 13: Napoved časa, objava sporeda, obvestila.— 13.15: Valčkova ura (plošče).— 14: Vremenska poročila, borzni tečaji.— 18: Otroška ura: Rožna izrezovalna dela (g. Zdravko Omerca). Lisica zviropenka mora pred sodbjo, zvočna slika (Rani Nar. gled.).— 18.40: Pogovori s poslušalci.— 19: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila.— 19.30: Nac. ura: Gospodarski pomen naših voda (g. Vi Kapus).— 20: Prenos iz ljubljanske opere. V I. odmoru: Glasbeno predavanje (g. Matija Bravničar), v II. odmoru: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda.— 22.15: Ura plesne glasbe (plošče).

Četrtek, 20. febr.

12: Pevske jazz skupine (plošče).— 12.45: Vremenska napoved, poročila.— 13: Gregorčeve skladbe (radijski orkester).— 14: Vremenska poročila, borzni tečaji.— 18: Laska instrumentalna glasba (plošče).— 18.40: Slovenska slovenca (g. dr. Rudolf Kolarik).— 19: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila.— 19.30: Nac. ura.— 20: Veliki predpustni radijski sejem. (Javna prireditve s sodelovanjem raznih priljubljenih radijskih sodelavnikov).— 22: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda.— 22.15: Ura plesne glasbe (plošče).

DNEVNE VESTI

— Češkoslovaški ministrski predsednik dr. Hodža v Sremsu. Te dni prispe v Jugoslavijo češkoslovaški ministrski predsednik dr. Milan Hodža, ki je prvi Slovak na tem mestu. Dr. Hodža poseti tudi več vasi v Sremsu in Banatu, kjer so naseljeni Slovaki.

— Se o letošnjih skakalnih tekmah v Planici. Včeraj smo poročali, da bomo imeli v nedeljo 8. marca v Planici velike mednarodne skakalne tekme, v katerih nastopijo elita skakačev. Lanske skakalne tekme so bile sprejete v široki javnosti s precejšnjim nezadovoljstvom, ker so ljudje pričakovali mnogo več, pa so se vračali razočarani. Norvežani niso smeli nastopiti, Avstrijci so odstopili, ker ni bilo vsem dovoljeno skakati in tudi glede naših tekmovalcev nepoučeno občinstvo ni bilo zadovoljno češ, zakaj pa ne puste vseh, da bi skakali. Seveda ljudje pri tem ne pomislijo, kdo bi nosil odgovornost, če bi se zgodila nesreča. Potem bi seveda vsi planili po prirediteljih, češ, zakaj pa ste dovolili skakati premalo pripravljenim in usposobljenim tekmovalcem. Upravičene pritožbe so se slišale tudi zaradi železniškega prometa. Posebni vlaki so vozili precej drugače, nego je bil vzorni red, a v Ratečah je nastala velika zmešnjava, ker vlakov niso mogli razporediti tako, da bi se mogle množice gledalcev pravočasno odpraviti. Letos bo tudi v tem pogledu drugače. Organizacijo železniškega prometa je vzela v roke generalna direkcija, ki bo v sporazumu in ob sodelovanju prirediteljev skrbela, da se bo razvil promet hitro in nemoteno. Baje se pripravljajo 15 posebnih vlakov.

KINO SLOGA

TELEFON 27-30

Sloviti LUIS TRENKER v vefilmu

Izgubljeni sin

Dodatek burke: VI STE MOJ GOST
v glavni vlogi HANS MOSER
Ob 16., 19.15 in 21.15 uri
Reportaža iz olimpijade v Ga-Pa!

— Brezposelnost v naši državi. Po podatkih Središnje uprave za posredovanje dela so imeli v januarju vse borze dela v evidenci 39.494 brezposelnih, od teh 33.265 moških in 6.229 žensk. S preostalimi brezposelnimi iz decembra je naraslo njih število na 58.179. Ob koncu januarja je bilo brezposelnih še 27.624, v primeri z decembrom lanskega leta 13.108 več, v primeri z januarjem lanskega leta pa 8988 več. Podpora je dobilo 19.328 brezposelnih v znesku 2.035.912,25 Din. 1. februarja je bilo pri vseh borzah dela v evidenci še 28.690 brezposelnih, od teh 24.515 moških in 4.175 žensk.

— Narodnim poslancem so zvišali dnevnice. Včeraj je bil sprejet soglasni sklep administrativnega odbora Narodne skupščine, da se narodnim poslancem zvišajo dnevnice od 200 na 250 Din, torej na 7500 mesečno. To velja tudi za nazaj od julija 1935, tako da bo dobil vsak narodni poslanec izplačanih 12.000 Din za nazaj. Izplačevanje se je pričelo danes. Poleg tega je dobil vsak poslanec 5000 Din kot prispevek za zimo, skupaj torej 17.500 Din. To zneske za vse poslance 5.372.000 Din.

V Elitni kino Matico

GRANDIJOZNI VELEFILM

V zlatih okovih

Ljubezen, petje, godba, napeto dejanje!

— Zborovanje nameščenecv in delavcev v decembru. V decembru je bilo zavarovanih pri Okrožnih uradih 571.418 delavcev in nameščenecv, od teh 407.770 moških in 163.648 žensk. V primeri z novembrom je nazadovale število zavarovancev za 28.297, v primeri z decembrom predlanskega leta pa je naraslo za 24.262. Vse tri privatne društvene blagajne izkazuje porast števila zavarovancev. Povprečna zavarovana mezda je znašala v decembru 21,48 Din in je pila v primeri z decembrom predlanskega leta za 0,33. Celokupna dnevnica zavarovana mezda je pa znašala 306,91 milijonov proti 323,33 milj. v novembru in decembru 298,37 milj. predlanskega leta. Porast celokupne zavarovane mezde v primeri z decembrom predlanskega leta znaša 2,86.

Z. K. D.

prihodnji program

VIHAR

rusko-sovjetski vefilm

Vstopnina samo 3,50 Din.

Veliko anketo o udeleževanju društev rejcev malih živali v slovenski sklicu banke uprava v Ljubljani v nedeljo 23. tm. ob 10. uri dopoldne v prostorih Kmetijske družbe v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1. Razpravljanje o možnosti ustanovitve enotne organizacije rejcev malih živali. 2. Določitev delokroga rejekih organizacij v posameznih panogah rejcev malih živali z ozirom na tozadevni delokrog kr. banske uprave. 3. Slučajnosti. Ankete naj se udeležijo vsa društva rejcev malih živali po svojih opolnomočenih zastopnikih (predstaj., blag., ali njih namestniki). Tega dne se bo določila enotna rejeksa organizacija, ki bo vodila ves rejki pokret po določenih smernicah za napredek umne reje malih živali v dobrobit našemu malemu človeku.

— Razpis dveh literarnih nagrad. Podpisana založnica naznanja, da je izšla na povedana filozofska knjiga »Svetozor« izpod peresa zdravnika dr. Fr. Derganca. Knjiga podaja namesto doslejšnje individualistične metode osmekt nove, kolektivne (sotrudnorojane) metode, po kateri noben posamezen pisatelj ne znore sam ce-

losti znanstvene naloge, marveč je sodeluje s pobudo ali skromnim prispevkom. Da se kolektivna metoda udomači tudi pri nas na vseh teoretičnih in praktičnih teoretičnih, razpisuje založnica dve nagradi po 2500 Din za dva najtehtnejša kritična prispevka. Natisnjeni referati naj se pošljejo do binkošti 1936 na naslov založnice (Francišanska ulica 6). Po potrebi se rok podaljša. Učiteljska tiskarna.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno, nestalno vreme z manjšimi padavinami. Včeraj je nekoliko deževalo v Ljubljani in na Rabu. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 14, v Zagrebu 13, v Rogški Slatini in Splitu 11, v Ljubljani 10,4, v Skoplju 8, v Sarajevu 7, v Mariboru 6. Davi je kazal barometer v Ljubljani 757,5, temperatura je znašala 4,4.

V Elitni kino Matico

GRANDIJOZNI VELEFILM

V zlatih okovih

Ljubezen, petje, godba, napeto dejanje!

Nesreče. Dinarja Jožeta Budiča iz Podkraj pri Krškem je brcnil doma v hlevu konj tako močno v prsa, da mu je udrl prsni koš. Čevljarji pomočnik Miroslav Baković iz Dobjega, je doma na dvorišču padel in sicer tako nesrečno da si je zlomil več reber. — Franc Lap, uslužbenec v Daj-damcu je včeraj padel v Stožicah s kolesa in si poškodoval desno nogo. — Smoio je imela tudi posestnica Ursula Strah, stanujoča na Sv. Petra cesti 77. Padla je doma v stanovanju in dobila hude poškodbe po životu. Vsi poškodovanci se zdravijo v splošni bolnici.

— Prosvetni zbornik. Učiteljska tiskarna v Ljubljani namerava založiti in izdati v slovenskem tekstu nov »Prosvetni zbornik« v obliki šolskih zakonov in predpisov z nastopno vsebino: 1. Uredba o upravljanju nadzorniške službe z razlagi § 44. šolskega zakona. V tej uredbi je podrobna razlaga o pouku v narodni šoli v smislu koncentracije in sodelovanja učencev ter navodila, kako naj se vrši delo v šoli z vsem razredom, in skupinah in s posrednimi učenci, kako je praktično upravljanje učne predmete. 2. Ocenjevalni list z navodilom in pojasnilom, kako je vanj vpisovati podatke. 3. Pravila o polaganju državnega izpita za sreskega šolskega nadzornika. 4. Obeli pravilnik o dnevnih šolskih zavetstvih. 5. Pravila o strokovni izobrazbi učiteljev na šolah za defektno deca. 6. Pravilnik o polaganju veroučiteljskega praktičnega izpita. Cena brošurane izdave bo pri 500 naročnikih Din 40, vezanemu Din 46. Pri 1000 naročnikih brošurane izdave Din 22, vezanemu Din 28.

— Na povratku s sejma je zmrznil. 28-letni kmet Gavran Miloš iz Velike Barne blizu Grubišnjega polja je bil v Vočini na sejmu, kjer je kupil bik in ga gnil proti večeru domov. Naenkrat se mu je na bik izgrgal in jo ubral nazaj proti Vočini, kmet pa za njim. Ker ga dolgo ni bilo nazaj, ga je šel sosed Milčević iskat. Našel ga je v gozdu, sedel je na štoru zmrznjen. Kazal je še znake življenja, toda čez nekaj ur je izdihnil.

— Samomor splitskega milijonarja. Včeraj jutraj se je ustrelil v Splitu milijonar Luka Juras, doma iz Ložišča na Braču. Zapustil ni nobenega pisma. Pred leti se je vrnil iz Amerike. Brat mu je baje zapustil okrog 5 milijonov Din. Domnevajo, da je šel v smrt, ker je imel ljubavno razmerje z nekim dekletom, pa se je bal posledic. Bil je velik čudak, kar je razvidno iz tega, da je živel v lastni palači kot podnajemnik poštnega uradnika Biskupovića.

Iz Ljubljane

— Iz Tudi v Ljubljani bi kžalo uvesti dečo policijo, kakor so jo nedavno v Beogradu in kaksno imajo v večini mestih v inozemstvu že davno. Navzlic opozarjanju in raznim odredbam se po mestu še vedno klati mnogo otrok, ki jih pade na cesto starši, da beračijo ali pa so se temu poklicu posvetili sami, večkrat tudi za hrbtno svojih staršev. Vidiš jih vsak dan po lokalih, na cesti, trkajo pa tudi na vrata strank po hišah. Po vzorcu drugih mest naj se organizira tudi pri nas nadzorstvo, ki ga naj višje zlasti ženske, pa bodo otroci pod streho.

— Iz Malo materinske skrbi mestne občine si želi zopet periferija zdaj, ko je blato tako poceni. Njena želja pa najbrž že poznajo, saj so vedno enake in se kažejo vedno v enakih poniznih prošnjah in skromnih nasvetih. Malo peska, peska peska... Seveda nam je zdaj še težje ustreči, ker se je periferija silno povečala po priključitvi okolice mestu. Okoliške občine so v likvidaciji, mesto pa še ni vzel pod svojo zaščito periferije v vseh pogledih, zato je zdaj posebno težko naslavljanj prošnje na kompetentne. Menda ni nikogar kompetentnega niti za pisanje.

— Iz O bolgarski književnosti bo predaval v torek 18. t. m. ob 20. v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev pod okriljem Jugoslovo-bolgarske lige g. prof. Jan Šadič iz Maribora. Predavanje bodo spremljale številne skioptične slike. Ker je to v Ljubljani prvo predavanje o bolgarski književnosti, pozivamo vse prijatelje bralskega bolgarskega naroda, da se predavanju zanesljivo udeležijo. Vstopnine ni!

— Iz Zanimivo predavanje priredi dr. Fr. Derganca. Podpisana založnica naznanja, da je izšla na povedana filozofska knjiga »Svetozor« izpod peresa zdravnika dr. Fr. Derganca. Knjiga podaja namesto doslejšnje individualistične metode osmekt nove, kolektivne (sotrudnorojane) metode, po kateri noben posamezen pisatelj ne znore sam ce-

— Iz Planinci prav gotovo ne vedo, da se vrši vsako sredo v verandi hotela Union ob 20. predavanje alpinistične šole TK. Skale. Tokrat je na vrsti dr. Brečjevo pre-

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124

Danes ob 4., 7 in 9 uri premiera prekrasnega in EDINSTVENEGA FILMA SEZONE. — SLAVNA

CLAUDETTE COLBERT

znana iz filma »Kleopatrac« v vefilmu

INTIMNI SVET

Delo lepote, ljubezni, strasti, veselja in življenja. — Delo, katerega mora videti vsak. — Film v nemškem jeziku. Sodeluje CHARLES BOYER.

davanje o neizgledih v planinah in prvi pomoči. Nešteto koristnih nasvetov pridobi obiskovalci teh predavanj, ki jih lahko kasneje praktično izvajajo pri svojih pohodih v planinah. Alpinistično šolo stalno obiskuje mnogo oficirjev in podoficirjev planinskega polka ter rednih slušateljev, vabljeni pa so tudi vsi ostali planinci. Vstop je brezplačen.

— Iz Lizol sta pili. V stanovanju na Celovški cesti 54. so našli snoči domači 19 letno služkinjo Franjo R. nezavešno, zraven nje pa steklenico z lizolom. Mlado dekle je zavilo strup v samomorilnem namenu zaradi nesrečne ljubezni. Ponoči so prepeljali v ljubljansko bolnico, kamor so spravili tudi Franjo. Še 20 letno natakario Matildo G. iz Kranja. Tudi ta je zavila večjo količino lizola. Kaj je bil povod njenemu obupnemu dejanju ni znano.

KINO UNION

TELEFON 27-30

Danes neprekinjeno poslednjič

ob 16., 19.15 in 21.15 uri

poje

Joseph Schmidt v prekrasnem filmu

ZVOKI MLADOSTI

Najnovejši Foxov zvočni tehnik!

— Iz O vzgoji dreva bo v sredo ob 19. v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi predaval ban. referent Anton Flego. Tudi to predavanje podružnice SVD za ženske in dečlane brez vstopnine.

Iz Rajhenburga

Na meščanski šoli na Senovem pri Rajhenburgu primanjkuje učnih moči. Ravnatelj g. Oster, ki je bil nedavno premeščen v Trbovlje, je že odšel na novo službeno mesto. Meščansko šolo začasno upravlja učiteljica, gđ. Culkova. Radi pomanjkanja učnih moči se poučuje po reduiranem urniku. Novih ravnatelj, ki je bil imenovan na to šolo pa se še vedno nahaja na bolnišniškem dopustu in radi njegovega rahlega zdravja ga malo upanja, da bi nastopil službo še to šolsko leto. Gospa Maroltova, učiteljica na državni osnovni šoli na Senovem je zbolela in je nastopila petmesečni dopust ter se zdravi na Golniku.

— Predavanje. V nedeljo, dne 9. t. m. je v Delavskem domu na Senovem predaval g. Pliberšak Franc o temi: Človek in stroj. V nedeljo, dne 16. t. m. pa sta predavala gg. dr. Reisman in Jelen iz Maribora.

Iz Radeč

— Srna priplavalna po Savi. V ponedeljek dopoldne je priplaval ob Zidanega mošta po Savi precej velika srna. Na obrežju Save se je zbralo mnogo ljudi, ki so gledali to nenavadno »rabo« v vodi. Slednjič je srna priplaval na bregu, kjer so jo ljudje blizu železnika ujeli ter odgnali s seboj. Kasneje so jo izpustili, nakar jo je ubrala proti Celovniku.

Iz Kranja

— Škoda povzročena po orkanu v predvorskni občini, o čemer je obširno pisal sobotni »Slov. Narod«, je ogromna. Že v nedeljo 9. t. m. se je vršila uradna cenitev in potem še ves teden, tako da je sedaj popisana vsa škoda nastala v gozdovih, v sadovnjakih, na hišah radi razbite opeke in drugih gospodarskih poslopih ter znaša po končnem rezultatu blizu tri milijone Din. To je naravnost katastrofalen udarec za občino, ki je bila jeseni radi ustavitve lesne industrije že itak močno prizadeta, ker ima veliko brezposelnega in revnega delavstva, sedaj je pa nesreča obiskala še kmečke posestnike. Vsekakor bo občina morala prositi za javno pomoč. — Močno je trpelo tudi okrajavski članov finančne kontrole v Gorici. Njihovo društvo ima okrog 13.000 Din škode.

— Učni uspehi na gimnaziji. Dijaki in dijakine kranjske gimnazije so ob sklepu prvega semestra tekočega šolskega leta pokazali, da so na poti napredka. Uspeh je bil sorazmerno dober in je izdelalo 52,5%. Takega napredka zavod že dolgo ne pomeni in je uspeh napram lanskemu letu za 3% boljši, napram predlanskemu pa za 11%. Tudi v vedenju in disciplini se je pokazal boljši rezultat. Tudi vse dijaške organizacije prav marljivo delujejo, najbolj pa se odlikuje med njimi »Jugoslovenski patriotski igra« »Posavje«, katero bodo igrali gimnazijski dijaki koncem mar.

MALI OGLASI

beseda 0,50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din.

preklic!

Za pismene odgovore gleda malih oglasov je treba poslati: znamko. — Popustov za male oglase se priznava.

SIVALNI STROJI
malo rabljeni in kolesa, ki odgovarjajo popolnoma novim ugodno na prodaj pri Promet nasproti križanske cerkve. 697.

PRODAJ
lepega mladega ponija z vso kompletno novo opremo po zelo ugodni ceni. Poizve se pri B. Rangus zlatar, Kranj (poleg »Stare pošče« 671.

Telefon 2059

Soba drva,

premog,

karbopake

dobite pri

I. POGACNIK

Bohoričeva ul. št. 6

Bohoričeva ul. št. 6

Zvočni kino IDEAL

Samo se danes ob 4. 7 in 9.15 uri.

THEO LINGEN in KÄTHE GOLD

v filmu

Ljubezen na zapoved

Vstopnine 3,50, 6,50 in 10 Din.

letni žagar Franc Keršič iz Zg. Hoč pri Mariboru, ki je v soboto ponoči padel na cesti Hoče-Maribor s kolesa in si razbil lobanjo. Oba ležita v mariborski bolnici in se borita s smrtjo.

— Draga ljubezen. Neki mesarski pomočnik iz Maribora je v nedeljo zvečer popival z znano lahkotnico. Precej natreskan je odšel z njo domov. Ko se je jutraj po zavrti ljubezni prebudil je opazil, da je dekle izginilo, z njo pa tudi njegova denarnica s 5000 Din.

KOSILO ZA DIN 6

Vino že od Din 8 naprej.

VINARNA KAJFEZ — NEBOTICNIK.

Iz Litije

— Otvoritev nogometne sezone. V nedeljo smo otvorili v svaščevi hosti nogometno sezono. Tako zgodnjih pomladi ne beležimo v kroniki našega sporta. Za to nedeljo smo sicer že jeseni določili, da bomo imeli svaške smučarske tekme na progi Polževo - Višnja gora - Obolno - Litija. Pa ni snega; zato so povabili nogometniški športno publiko na igrišče. Ob precejšnji udeležbi občinstva sta se srečali enajsterični SK Litije in SK Slovana iz Ljubljane. Naši so vodili igro v prvem polčasu z 2 : 0. Drugi polčas pa nam je odnesel v korist ljubljancov s končnim rezultatom 5 : 3. Tekmo je vodil naš domačin g. Filip Špis.

— Divji prašič v Slapnici. Slapnica je globoka in dolga dolina od Janč do Save. Slapnica je tudi meja med ljubljansko okolico in litijskim srezom. Zasavski lovci so bili oni dan obveščeni, da so opazili v Slapnici divjega prašiča. Za njim jo je ubral g. Kokalj Franc, lovec g. Boriska iz Litije. Prašiča je opazil že ob koncu Slapnice in ga ustrelil. Okrog 150 kg težkega prašiča so z vozom odpeljali do železniške postaje Jevnice, odtam pa z vlakom do Litije. Merjaščevo meso prodajajo zdaj v Boriskovi mesnici po 7 in 8 Din za kg. Na priporočilo občine Trebeljevo, kamor spada Slapnica, bo dobil g. Kokalj posebno nagrado za zatiranje divjih prašičev, ki so škodljive živali. Nagrado bo izplačala banska uprava.

— Osebnost. Iz banovinskega bednostnega sklada je nameščen na litijsko osnovno šolo učitelj g. Golob Franc iz Ljubljane. Prevzel je razred g. učitelja Makasa Pirnika, ki je bil premeščen na Sv. Goro pri Litiji.

— Velik zbor gasilcev. V nedeljo 23. t. m. bo v Litiji zbor litijske gasilske župe. Pomembna gasilska posvetovanja bodo v gostilni pri Borisku na Glavnem trgu.

— Ga—Pa smo čuli tudi v Litiji! To je treba omeniti, ker drugače nimamo ob nedeljah čez dan električnega toka. Zato so bili naši radijski naročniki prijetno prenečeni, ko smo bili po zaslugi ljubljanske kuharice povezani z zimsko olimpiado v Ga—Pa, od koder nam je poročal g. Struna.

— Led, naši mesarji in gostilničarji. Pred mučno uganiko so stali še prejšnji teden vsi naši gostilničarji in mesarji, ki so imeli še prazne ledenice, novega ledu pa od nikoder. Končno se jih je narava usmiliła. Led so lomili zopet. Pa je bilo treba hiteti, ker ga že ni več. Mnoge ledenice pa drže okrog 50 velikih lojterskih voz. Večino ledu so dobili v Črnem potoku in na Ponovičah. Mrazec dveh dni pa nam je storil veliko uslugo: saj bomo imeli poleti sveže meso in hladno pivo!

— Za svetogorske izletnike. Društveni gospodar planinske kočje na Sv. Gori je postal litijski notar g. dr. Ivan Grašič. Oskrbnik pa bo ostal še nadalje g. Obidlič.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo že za pol stoletja!

Narodna tiskarna

LJUBLJANA

KNAFLJEVA

5

IZVRSUJE VSA

TISKARSKA

DELA

TER SE

PRIPOROČA

ZA ČEBEL NAROČNIK

